

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 3Co/201/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8112237529
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 05. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eliška Wagshalová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2018:8112237529.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Elišky Wagshalovej a členov senátu JUDr. Antónie Kandravej a JUDr. Martina Barana, v spore žalobkyne: I. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX W. XXX, proti žalovanému: Fakultná nemocnica s poliklinikou J. A. Reimana, so sídlom Hollého 14, Prešov, zastúpenému: Advokátska kancelária GOGA a spol., s.r.o., so sídlom Žriedlová 3, Košice, IČO: 36 863 947, o náhradu škody titulom náhrady za stratu na zárobku, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Prešov sp. zn. 10C 390/2012-147 zo dňa 6.5.2016, takto

rozhodol:

Zrušuje sa rozsudok a vec sa vracia súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

Predmet konania

1. Predmetom konania je nárok žalobkyne, ktorý bol vylúčený súdom na samostatné konanie z konania vedeného na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 10C 48/2012, v ktorom sa žalobkyňa voči žalovanému o.i. domáhala náhrady straty na zárobku v dôsledku poškodenia zdravia počas jej hospitalizácie u žalovaného.

2. Žalovaný so žalobou nesúhlasil. Namietol premlčanie nároku.

Obsah napadnutého rozhodnutia

3. Okresný súd Prešov ako súd prvej inštancie (ďalej len „súd“) rozhodol, že cit.:

„z a s t a v u j e konanie v časti o zaplatenie 25 348,94 Eur,

v prevyšujúcej časti návrh z a m i e t a ,

o trovách konania rozhodne do 30 dní po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.“

4. Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že skutkovo mal za preukázané, že žalobkyňa bola hospitalizovaná u žalovaného, pričom pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti dňa 05.-06.08.1997 došlo ku škode na jej zdraví, za ktoré zodpovedá žalovaný, tak ako to bolo preukázané medzitémnym rozsudkom tunajšieho súdu. Následne nebolo spornou skutočnosťou, že bola žalobkyňa uznaná na základe rozhodnutia Sociálnej poisťovne čiastočne invalidnou, a to v období od 07.07.1999 do 07.03.2005 a následne bola jej priznaná úplná invalidita.

5. Na zistený skutkový stav prijal právny záver, podľa ktorého je nárok žalobkyne premlčaný. V prípade škody na zdraví sa uplatňuje len subjektívna dvojročná premlčacia doba. V danom prípade Občiansky zákonník odkazuje pri posudzovaní týchto náhrad za stratu na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti na ustanovenia o sociálnom poistení, ktorý takéto prípady rieši vo svojich ustanoveniach §

88 a 89 ako úrazovú rentu. Pokiaľ sa týka otázky premlčania, pri týchto nárokoch na náhradu za stratu na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti alebo pri invalidite, sa tento nárok premlčuje ako celok, nie len nároky na jednotlivé mesačné sa opakujúce plnenia, ktoré z tohto vyplývajú, a ktoré sú poskytované vo forme dôchodku. Tento záver vyplýva z pomerne konštantnej judikatúry súdov Slovenskej republiky, ale aj Českej republiky, napr. porovnaj rozsudok NS ČR sp. zn. 25 Cdo 3947/2008 z 27.04.2011. O úrazovej rente rozhoduje Ústredie Sociálnej poisťovne v zmysle § 179 ods. 1 písm. a/ zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení, no pokiaľ takáto úprava sa nachádza v Občianskom zákonníku, ktorá len odkazuje na ustanovenia zákona o sociálnom poistení, súd má za to, že má právomoc konať o takomto nároku v zmysle § 7 Občianskeho súdneho poriadku. Pokiaľ sa týka ustálenia začiatku plynutia premlčacej doby, súd má za to, že pre tento začiatok je rozhodujúci okamih, kedy objektívne právo mohlo byť vykonaná prvý raz, teda kedy vznikla možnosť na jeho základe podať žalobu. Žalobkyňa sa dozvedela o výške tejto straty v okamihu, kedy jej bolo doručené rozhodnutie orgánu sociálneho zabezpečenia o priznaní invalidného dôchodku a o jeho výške. V konaní nebolo spornou skutočnosťou, že sa dozvedela o priznaní čiastočného invalidného dôchodku v roku 1999. Je nepochybné, že dvojročná subjektívna lehota uplynula najneskôr 01.01.2002, čím je zrejmé, že zanikol nárok na priznanie náhrady za stratu na zárobku pri čiastočnej invalidite. Pokiaľ sa týka nároku na náhradu za stratu na zárobku pri poberaní plného invalidného dôchodku, tento jej bol priznaný už v roku 2005, aj keď sa o tomto dozvedela až v roku 2007, nakoľko bol priznaný spätne, to znamená, že dvojročná subjektívna lehota uplynula najneskôr dňa 01.01.2010. V oboch prípadoch sa jednalo o podanie žaloby dňa 03.08.2010, čím je nepochybné, že k tomu došlo až po márnom uplynutí subjektívnej premlčacej doby. Pokiaľ sa týka námietok žalobkyne, že o tom, kto je zodpovedný na vznik tejto škody sa dozvedela až po doručení medzitimného rozsudku tunajšieho súdu, súd dodáva, že s týmito námietkami sa vypořiadal už súd vo svojich predošlých rozhodnutiach, ktoré boli potvrdené aj rozhodnutím Krajského súdu v Prešove, ktorý poukázal aj na judikát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Cdo 49/2006, kde je vysvetlený pojem „dozvie sa o škode“, ktorý možno aplikovať aj v tomto prípade, pričom žalobkyňa doručením rozhodnutí orgánov sociálneho poistenia sa dozvedela o tejto škode, a to jej tvrdenie, že za škodu zodpovedá žalovaný, bolo na súde uplatnené už v predošlom období, teda nešlo u nej o nejakú novú skutočnosť. Súd svojim medzitimným rozsudkom len deklaroval stav, ktorý tu existoval, nešlo o rozsudok konštitutívneho charakteru, ktorý by zakladal určité nároky. Z týchto dôvodov súd neposúdil tieto námietky ako dôvodné.

6. Aplikoval ustanovenia § 447, § 106, ods. 1,2 OZ.

7. O trovách konania rozhodol s poukazom na ustanovenie § 151, ods.3 O.s.p..

Obsah odvolania

8. Proti tomuto rozsudku podala v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobkyňa. Navrhla, aby odvolací súd rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Poukázala na to, že dňa 23.1.2009 nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť medzitimný rozsudok v konaní sp.zn. 10C 156/2002 o náhradu škody podľa ktorého žalovaný zodpovedá v plnom rozsahu za škodu na zdraví, ktorá vznikla žalobkyni v súvislosti s poskytovaním zdravotnej starostlivosti u žalovaného v čase od 5.8.1997 do 6.8.1997. Až na základe právoplatnosti rozhodnutia medzitimného rozsudku bolo rozhodnuté o tom, že zo strany žalovaného došlo k poškodeniu zdravia a že za škodu zodpovedá v plnom rozsahu on. Teda ide o deň, kedy sa poškodená dozvedela, že k poškodeniu skutočne došlo a kto za toto poškodenie v plnom rozsahu zodpovedá, t.j. odporca, je dňom aj začiatku subjektívnej premlčacej doby. Stratu na zárobku si uplatňovala už počas prebiehajúceho konania sp.zn. 10C 156/2002. Súd uvedený nárok prehliadal a nijak sa nim nezaoberal. Z toho dôvodu požiadala o doplnenie žalobného petitu, čo jej zo strany súdu uznesením 10C 156/2002-599 bolo zamietnuté z dôvodu hospodárnosti konania. Zo strany súdu došlo k porušeniu jej práv na uplatnenie si nárokov, ktoré jej vznikli v dôsledku poškodenia zdravia žalovaným. Podaním nového žalobného návrhu jej vznikli ďalšie zbytočné náklady.

9. K odvolaniu sa písomne vyjadril žalovaný. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok ako vecne správny potvrdil.

Hodnotenie odvolacieho súdu.

10. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“) v zmysle zásad uvedených v § 470 ods. 1 a 2 CSP, vzhľadom na včas podané odvolanie preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP a contrario) tým, že miesto a čas vyhlásenia rozhodnutia oznámil na úradnej tabuli súdu Krajského súdu v Prešove a na jeho webovej stránke najmenej 5 dní vopred a dospel k záveru, že odvolanie žalobkyne je dôvodné.

11. Žalobkyňa vo svojom odvolaní namieta nesprávne posúdenie premlčania uplatneného nároku. Súd žalobu zamietol s poukazom na márne uplynutie dvojročnej premlčacej doby na uplatnenie nároku na stratu na zárobku.

12. Ako to vyplýva z pripojeného spisu Okresného súdu Prešov, sp.zn. 10C 156/2002, žalobkyňa si žalobou doručenou súdu dňa 8.7.2002 uplatnila voči žalovanému nárok na náhradu škody v dôsledku poškodenia zdravia pri hospitalizácii u žalovaného. Ako to vyplýva z obsahu žaloby, predmetom žalobného nároku bol aj nárok na stratu na zárobku. V čase podania žaloby bola žalobkyňa poberateľkou čiastočného invalidného dôchodku na základe rozhodnutia Ústredia Sociálnej poisťovne z 1.2.2000 (čl. 27). Rozsudkom z 8.4.2009, č.k. 10C 156-422 v znení opravného uznesenia č.k. 10C 156/2002-426 súd žalobkyni priznal nárok za stratu na zárobku za obdobie od 4.5.1998 - 26.2.1999 a od 9.8.2000 - 8.8.2001 vo výške 67.647,60 Sk (viď čl. 424, 426). V tejto časti rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 20.5.2009. Z odôvodnenia rozsudku nie je zrejмый dôvod, pre ktorý bol nárok priznaný práve vo vymedzených časových obdobiach.

13. Priznanie invalidného alebo čiastočného invalidného dôchodku nie je podmienkou pre vznik nároku na náhradu za stratu na zárobku, ovplyvňuje však jeho výšku (pod. rozsudok Najvyššieho súdu z dne 9. 3. 2004, sp. zn. 21 Cdo 1478/2003, č. 76/2006 Sbírky). Ak dôjde k jeho priznaniu, pripočítava sa k zárobku po poškodení, ktorý je danou ujmou na zdraví znížený, a preto vo svojom dôsledku znižuje výšku náhrady, ktorá by inak náležala vo výške rozdielu medzi zárobkom pred a po poškodení. (rozsudok NS ČR, sp.zn. 25 Cdo 5024/2014).

14. Je potrebné konštatovať, že žalobkyňa v konaní vedenom pod sp.zn. 10C 156/2002 si žalobou uplatnila nárok na stratu na zárobku a súd jej čiastočne v tomto konaní vyhovel. Skutočnosť, že žalobkyňa poberala čiastočný invalidný dôchodok a neskôr jej bol priznaný úplný invalidný dôchodok nemá na posúdenie včasnosti uplatnenia nároku vplyv. Aj pri pripustení možnosti, že v období od 20.5.2009 (nadobudnutie právoplatnosti rozsudku v konaní sp.zn. 10 C 156/52012) až do 3.8.2010, kedy si žalobkyňa uplatnila nárok, ktorý je predmetom tohto konania premlčacia doba plynula, nie je možné dospieť k záveru, že uplatnený nárok je premlčaný.

15. Právo na náhradu škody sa premlčí podľa § 106 ods. 1 Občianskeho zákonníka za dva roky odo dňa, keď sa poškodený dozvie o škode a o tom, kto (konkrétny subjekt) za škodu zodpovedá. Obe podmienky sú súčasne podmienkami, aby si poškodený mohol uplatniť právo na náhradu škody na súde (actio nata). Až od tohto momentu môže začať plynúť 2-ročná subjektívna premlčacia doba. Plynutie premlčacej doby je tu viazané na subjektívny moment, ktorý spočíva vo vedomosti poškodeného o spôsobenej škode a o tom, kto zodpovedá za škodu. Ak sa poškodený dozvie o spôsobenej škode alebo hoci len o tom, kto za škodu zodpovedá (keď o spôsobenej škode už vedel), až neskoršie, ako došlo ku škodovej udalosti, predĺži sa premlčacia doba o časový úsek medzi škodovou udalosťou a momentom, keď sa poškodený dozvie o škode, prípadne o tom, kto za ňu zodpovedá. V tejto súvislosti odvolací súd nesúhlasí s úvahou súdu o tom, že súd sa s otázkou námietok žalobkyne o tom, že o tom, kto jen zodpovedný za vznik škody dozvedela až po doručení medzitimného rozsudku zaoberal už vo svojich predchádzajúcich rozhodnutiach. Ako to vyplýva z pripojeného spisu sp.zn. 10 C 156/2002, v tomto konaní súd posudzoval premlčanie bolestného a mimoriadneho zvýšenia sťaženia spoločenského uplatnenia, pričom dospel k záveru o premlčaní týchto nárokov márnym uplynutím premlčacej doby od kedy žalobkyňa súdu doručila znalecký posudok. Z obsahu rozhodnutí odvolacieho a dovolacieho súdu nevyplýva, že tieto sa otázkou vplyvu medzitimného rozsudku o tom, kto zodpovedá za škodu na beh premlčacej doby zaoberali.

16. Vzhľadom k uvedenému, odvolací súd považuje záver o premlčaní nároku za predčasný. Preto rozsudok zrušil a vec vracia súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. (§ 389, ods. 1, písm. c/ CSP).

17. Úlohou súdu v ďalšom konaní bude zaoberať sa a opätovne posúdiť premlčanie uplatneného nároku. V prípade záveru o tom, že nárok nie je premlčaný, súd sa bude zaoberať jeho výškou. Svoju úvahu, ktorou sa bude riadiť náležite odôvodní. Jeho rozhodnutie musí zodpovedať zákonným kritériám podľa § 220, ods. 2 C.s.p.

18. O trovách odvolacieho konania odvolací súd nerozhodol s poukazom na to, že súd o nich v prvej inštancii nerozhodoval. Súd prvej inštancie rozhodne o trovách konania podľa § 255 ods.1CSP.

19. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom.

Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).